

l'Ajuntament informal

GENER · 2020

ESPECIAL
SALZEREDA

La renovación del paseo de la Salzereda mejorará el paisaje urbano del frente fluvial

Las obras de la segunda fase ya están en marcha y se prevé que finalicen en mayo de 2021

Los trabajos se hacen en fases para minimizar las molestias al vecindario y al conjunto de la ciudad

Imagen virtual del futuro paseo

La renovación de la urbanización del paseo de la Salzereda, entre las calles de Pompeu Fabra y de Mn. Jacinto Verdaguer, ya está en marcha. Esta es una de las obras de mejora de la ciudad más importantes de las que el Ayuntamiento realizará en este mandato. El emblemático paseo tiene una superficie de 22.800 m² y ocupa buena parte de la fachada al río Besòs de la ciudad de Santa Coloma de Gramenet. Su ubicación, junto al parque fluvial del río, que es uno de los espacios más valorados y utilizados como zona de recreo por la población, hace del paseo de la Salzereda un lugar de referencia.

► La nueva urbanización de la Salzereda se hace incorporando la opinión de la ciudadanía y especialmente de las personas que viven allí, sus vecinos y vecinas, comerciantes y restauradores de la zona y la comunidad educativa de la escuela ubicada en el paseo. Desde finales de 2016 se han hecho varias reuniones para consensuar un proyecto que ahora empieza a hacerse realidad y cuyas características técnicas explicamos en estas páginas.

PRIMER OBJETIVO: MEJORAR LAS CONDICIONES AMBIENTALES

El Proyecto de remodelación del paseo de la Salzereda nace con la voluntad del equipo municipal de gobierno de mejorar la calidad de vida de las vecinas y los vecinos de

toda la ciudad, en general, y en particular de las personas que residen en el Distrito IV y el barrio de Río Sur, donde está situado el paseo.

La actuación se enmarca en la puesta en marcha, a nivel local, de los Objetivos de Desarrollo Sostenible y, en concreto, de los que hacen referencia a la mejora de las condiciones ambientales, la salud de las personas, en primer lugar, y la lucha contra el cambio climático, las infraestructuras verdes (como conectores ecológicos urbanos) y la protección de la biodiversidad, en segundo.

Es, pues, un proyecto que quiere avanzar en el desarrollo sostenible de nuestra ciudad potenciando el aprecio del vecindario por su entorno más próximo, al tiempo que se mejoran, también, las infraestructuras urbanas de servicios en el proceso de adaptación al cambio climático.

DADES TÈCNIQUES

Finalitat de l'obra

Crear una nova zona de passeig renovada a l'abast de tota la ciutadania de Santa Coloma de Gramenet, al barri del Riu Sud i situada entre els carrers de Pompeu Fabra i Mn. Jacint Verdaguer.

Una obra feta amb criteris de protecció del medi ambient i d'eficiència de recursos, que inclou la creació de nous espais amb jocs infantils, arbrat, mobiliari urbà i enllumenat, i la renovació del paviment de la zona de vianants i de la calçada de pas de vehicles.

Terminis

De novembre de 2019 a maig de 2021

Pressupost d'adjudicació

4.799.795,72 €

Finançament

Un paseo de la Salzereda más verde, accesible y comercial

Núria Parlon Gil
Alcaldesa de
Santa Coloma de Gramenet

Hemos iniciado la ejecución de uno de los proyectos de urbanización más importantes de este mandato: la renovación del emblemático paseo de la Salzereda. Es un momento histórico para los vecinos y vecinas de la zona y para toda la ciudad, pues no sólo damos respuesta a una de las principales demandas que nos habéis hecho, si no que además el proyecto definitivo se ejecuta con el acuerdo total de los y las colomenses, después de un proceso participativo y de reuniones vecinales y comerciantes. La reforma de la Salzereda parte de tres objetivos: primero, la mejora de la accesibilidad de las personas, a partir de una plataforma única, sin desniveles ni barreras arquitectónicas.

Segundo, el avance hacia una movilidad más sostenible y menos contaminante, la llamada “conectividad ecológica”. Y tercer objetivo, pero no menos importante, la creación de un nuevo eje de restauración y comercio para el ocio y las compras, en un entorno más verde, más atractivo y amable. Si la recuperación del Parc Fluvial del Besòs fue un revolución para la transformación de nuestra ciudad, la esperada renovación de esta vía la culmina en clave de desarrollo urbano y social. La ejecución de este proyecto estratégico supondrá 22.800 m² de espacio público renovado para el uso y disfrute de la ciudadanía. Tenemos que avanzar hacia una ciudad más sostenible y menos contaminante, y configurar entornos pensados para la mejora de la calidad de vida de las personas. Ese doble reto lo vamos a cumplir con la nueva Salzereda. ¡Seguro!

especial Salzereda

Objecte i descripció de les obres per a la transformació del passeig de la Salzereda

La renovació del passeig de la Salzereda s'ha iniciat a mitjans de gener, un cop finalitzades les obres prèvies d'urbanització de la denominada fase 1, que han consistit en la remodelació del passeig de Llorenç Serra, entre la Salzereda i l'avinguda de Santa Coloma, i la reforma del mateix passeig de la Salzereda entre els carrers de Lluís Companys i Pompeu Fabra.

► L'objectiu és continuar amb la transformació de la ciutat cap a una mobilitat més sostenible (menys contaminant) donant la màxima accessibilitat als vianants i impulsant la supressió de barreres arquitectòniques, la connectivitat ecològica i la millora de l'arbrat.

LES PERSONES VIANANTS TINDRAN PRIORITAT

El projecte forma part del conjunt d'actuacions que dins d'una mateixa estratègia l'Ajuntament té prevista pel període 2016-2025, en el marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), i que es concreten a partir de tres grans plans d'ordenació d'infraestructures de la ciutat:

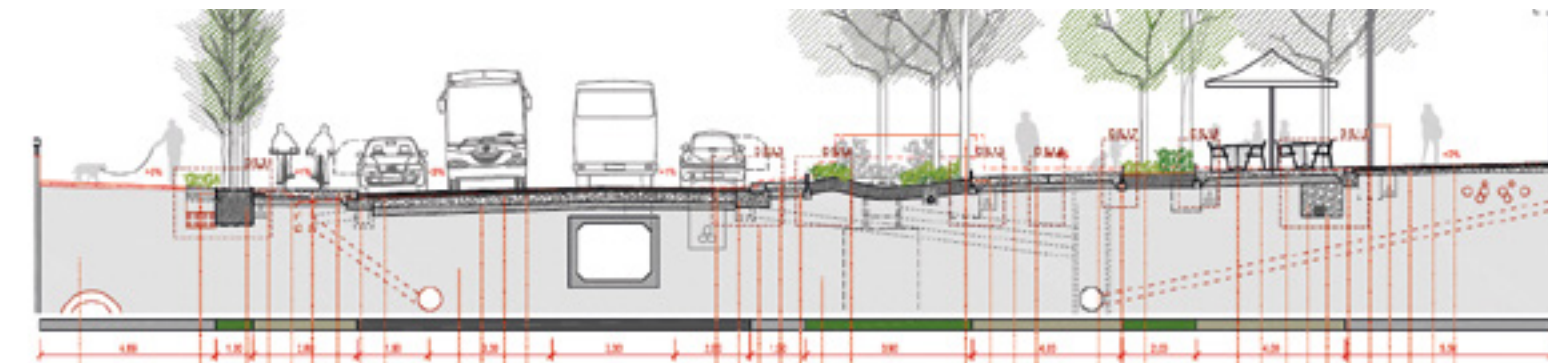
- **Infraestructura verda:** connectivitat dels espais lliures de la ciutat, connectivitat ecològica.

- **Infraestructura de mobilitat:** optimitzar i millorar la mobilitat ponderant la mobilitat sostenible com la bicicleta i el transport públic.

- **Dinamització de la ciutat:** dinamització del comerç, dels espais de lleure i trobada en relació amb els elements d'identificació ciutadana com el riu Besòs.

Aquestes actuacions significaran una millora no només de l'estructura urbana sinó també de la qualitat de la ciutat.

En aquest marc d'actuacions, la remodelació de passeig de la Salzereda és una intervenció necessària per assolir el caràcter de

centre urbà comercial i de qualitat que es pretén per a la zona, entenent aquest eix en conjunt amb el passeig de Llorenç Serra i l'avinguda de la Generalitat.

ES VOL DONAR A LA SALZEREDA CARÀCTER DE CENTRE URBÀ COMERCIAL

Es valora la necessitat de realitzar un estudi de mobilitat i fluxos del centre urbà, afavorint la convivència entre vianants, autobusos i transport privat, també serveis necessaris com la recollida d'escombraries o la càrrega i descarrega de mercaderies.

La remodelació del passeig de la Salzereda parteix també de la voluntat de l'Ajuntament de revertir la relació actual entre la ciutat i el riu Besòs. Ara, l'espai pels vianants i d'ús ciutadà, amb les terrasses i les zones d'estades, es troben separades del riu per un desnivell entre la calçada i la vorera que s'absorbeix amb murs de formigó que en alguns punts arriben als 2 metres d'alçada respecte a la rasant, quedant la vorera de connexió amb el riu desvinculada de la zona d'activitat.

TOT EL PASSEIG SERÀ DE PLATAFORMA ÚNICA, SENSE DESNIVELLS

El projecte té la voluntat d'obrir l'espai cap al riu, eliminant els desnivells existents per millorar l'accessibilitat i potenciar les visuals. Sense aquest desnivell entre l'espai de vorera del passeig i la calçada i amb la reordenació de part de la vegetació s'aconsegueix la connexió visual amb el riu. L'organització de l'arbrat es planteja principalment a la zona de circulació i

vorera, mantenint la franja existent de fals pebrers entre la calçada i el passeig per tal de mantenir el caràcter del lloc. A la vorera del riu es renova l'arbrat existent canviant l'alineació, que actualment forma una barrera visual per agrupacions intermitents que permeten la connexió dels dos espais. La utilització d'espècies ja existents d'arbres respon a la voluntat de mantenir el caràcter històric del lloc, amb els fals pebrers, i el caràcter de ribera de riu, amb els pollancres.

La reducció de l'ample de la calçada i la continuïtat de tota la secció respon a la voluntat de canviar la idea de carretera del vial actual, per la del passeig verd, integrant la circulació necessària com element imprescindible de ciutat, no només a nivell de mobilitat sinó també des del punt de vista de l'aparcament, càrrega i descàrrega, transport públic, contenidors, etc.

Aquest canvi es concreta amb les àrees amb prioritat per a vianants, amb l'ordenació dels serveis públics, suprimint obstacles innecessaris i oferint una lectura clara dels diferents usos organitzats en diferents franges. La qualificació del carrer, amb la caracterització i ordenació de tots aquests elements, i la unificació de solucions i materials dona lloc a generar un espai de relació i activitat humana més enllà del fet de desplaçar-se.

La concentració dels elements de servei al públic i l'aplicació d'uns criteris d'austeritat en el llenguatge dels elements de mobiliari, il·luminació i el propi paviment han estat les premisses en la urbanització de l'àmbit. D'aquesta manera és vol seguir potenciant la prolongació del centre comercial de Santa Coloma amb una actuació unitària.

Resumen de las actuaciones a realizar

El proyecto contempla la renovación de los pavimentos, tanto de las aceras como de la calzada, la creación de un nuevo carril bici tocando la acera cercana al río, la renovación de los servicios de suministros, agua y electricidad, el soterramiento de los tendidos eléctricos aéreos existentes, la renovación de la vegetación y la creación de nuevas áreas verdes, la renovación del alcantarillado, un nuevo alumbrado en todo el ámbito y la instalación de nuevo mobiliario urbano, en especial de nuevas áreas de juegos infantiles y biosaludables.

A la vez, y como complemento de la obra de urbanización, por el tramo se instalará también una nueva canalización eléctrica de 220 KV, que unirá las subestaciones de Santa Coloma de Gramenet y Sant Adrià del Besòs y que supondrá una mejora general en el suministro eléctrico de la ciudad.

Aquesta obra s'ha previst executar-la en quatre fases amb l'objectiu de minimitzar les molèsties al veïnat

FASE 1 *

De novembre a desembre de 2019

- Condicionament del carril de serveis existents
- Es deixa una amplada de vorera fins final d'obra de 5,60 m
- Retirada de jardineres i fonts, arbres vorera i mobiliari urbà existent
- Protecció de l'arbrat que es mantindrà
- Es manté la circulació en dos sentits
- Es mantenen terrasses de bar durant tota l'obra

FASE 2

De gener a setembre de 2020

- Urbanització de la zona de calçada i construcció de nous col·lectors, nou mobiliari, enllumenat i arbrat
- Un sentit de circulació per zona carril de serveis (sentit Sant Adrià)
- Es prohibeix l'estacionament
- Es creen noves zones per c/d i contenidors de brossa
- Es mantenen condicions de vorera (5,60 m amplada) i terrasses

FASE 3

D'octubre de 2020 a març de 2021

- Urbanització de la zona de passeig central
- Creació de nova zona verda (jardineres i nou arbrat)
- Es retornen els dos sentits de circulació i estacionament per la nova calçada del passeig
- Es mantenen condicions de vorera (5,60 m amplada) i terrasses

FASE 4

D'abril a maig de 2021

- Urbanització de la vorera tocant a façana (5,60 m)
- Vianants i terrasses passen a la zona de passeig central
- Es mantenen definitivament els dos sentits de circulació i estacionament

* Aquesta fase ja ha finalitzat

especial Salzereda

En el nuevo paseo de la Salzereda habrá más vegetación sana, adaptada y segura

Los árboles, arbustos y plantas herbáceas son nuestros grandes aliados en la lucha contra el cambio climático y la reducción de la contaminación atmosférica y la protección de la salud, pues tienen la capacidad de capturar el CO₂, y otros gases de efecto invernadero, así como las partículas emitidas por el tráfico rodado.

► En la segunda fase de urbanización de la Salzereda se continúa apostando por garantizar el verde de calidad en la ciudad de Santa Coloma de Gramenet. No se prioriza la cantidad sino la calidad y viabilidad futura de los elementos vegetales de la obra, con el arbolado y los parterres drenantes ajardinados como máximos representantes de espacios de biodiversidad y respetuosos con los ciclos naturales.

Se amplía la superficie de ciudad urbanizada para garantizar el futuro de los árboles y de los hábitats, fundamentales para la calidad de vida en la ciudad. El objetivo principal es incrementar la presencia de vegetación sana, adaptada y segura.

Para conseguir este propósito se interviene en diferentes aspectos:

- **Se prioriza el corredor de los Falsos Pimenteros como elementos singulares de calidad patrimonial.** Se conservan la mayoría y se mejoran sus condiciones tanto de su sistema radicular como de su parte aérea. En este último sentido, se amplía la acera para protegerlos del paso de camiones y para que puedan desarrollar mejor su copa.

- A petición del vecindario **se han trasplantado árboles de valor sentimental** en tiestos grandes a la espera de ser replantados a los parterres una vez finalizada su construcción.

- **Se sustituyen los árboles sin futuro y que están actualmente debilitados y peligrosos** como se hizo en la

primera fase: todos los Chopos envejecidos y las Robinias. De las Robinias solo se conservan las de mejor formación arbórea.

- **Se utilizarán las técnicas más avanzadas para la protección de los árboles, con potencial de vivir, que se conservan.** Se prevé la zona de protección, los aspectos a tener en cuenta y las técnicas específicas de protección por raíces existentes.

- **La elección de las especies de nueva plantación**, como la Melia, Jacaranda, Tipuana, Plátanos y Chopos, **y su ubicación permite que los árboles puedan crecer libremente**, sin necesidad de intervenciones anuales y garantizando la aportación máxima de sus beneficios. Esta segunda fase tendrá más de 200 árboles.

- **Se introducen una gran diversidad de especies de árboles y arbustos para favorecer la biodiversidad** y se construyen unos grandes parterres con herbáceas y arbustivas con flor que cumplen la función de infiltrar el agua que recoge el pavimento y mejorar el tratamiento paisajístico de toda la zona. Los 800 m² actuales de parterres elevados se transformarán en 2.750 m² de superficie ajardinada drenante.

Es crea un espai educatiu ambiental a l'aire lliure

► La reforma del passeig de la Salzereda s'ha dissenyat seguint criteris de sostenibilitat i de millora de la biodiversitat urbana autòctona. Les obres projectades són una oportunitat per fer accions que incrementin la biodiversitat de la nostra ciutat i, d'aquesta manera, incidir també sobre la salut de les persones i del medi ambient.

Alguns aspectes de l'espai, com ara la seva estructura de corredor verd urbà i la situació privilegiada al costat del riu Besòs, marquen el camí a seguir per aconseguir la millora de la qualitat ambiental de la zona treballant la relació entre tots dos espais.

INCREMENTAR LA PRESÈNCIA D'AUS

Així, s'incorporen al projecte accions adreçades a incrementar la presència d'aus, com ara la col·locació de caixes niu als arbres, la instal·lació de postes de nidificació o la creació de l'arbre dels ocells.

Un dels aspectes més interessants serà la presència de diferents hotels d'insectes que, entre d'altres funcions, reduiran la necessitat de plaguicides, incrementaran la biodiversitat i seran, alhora, un valuós recurs educatiu. Es tenen en compte, a més, accions per incrementar la presència de papallones, entre d'altres.

XARXA DE PLAFONS

Les accions més singulars aniran acompanyades de plafons explicatius per informar dels objectius que es persegueixen, de manera que el projecte d'urbanització sigui una oportunitat per sensibilitzar la població sobre els problemes ambientals de les ciutats i les possibles solucions.

Aquesta xarxa de plafons esdevindran una autèntica aula ambiental a l'aire lliure per ser utilitzats per les escoles i les famílies.

L'obra inclou la continuació del carril bici metropolità

► Dins de les obres d'urbanització del nou passeig de la Salzereda, s'inclou la continuació del carril bici de la Bicivia metropolitana 8 (via ciclable metropolitana que unirà, pel marge esquerra del riu Besòs, la platja de Sant Adrià del Besòs amb les ciutats de Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac).

Un primer tram d'aquesta Bicivia ja es va construir durant les obres de la primera fase de reurbanització del passeig de la Salzereda (tram entre el carrer de Pompeu Fabra i la rotonda dels Jutjats).

Aquest nou carril bici enllaçarà en el futur amb el tram existent i arribarà fins a l'avinguda de Can Peixauet, al costat del pont del mateix nom.

UNA ALTERNATIVA SOSTENIBLE

Pel que fa a la connectivitat de la Bicivia 8, aquesta enllaça amb el tram de Bicivia 5 (que uneix la ciutat de Barcelona amb les de Santa Coloma de Gramenet i Badalona) que es va construir durant la reurbanització del passeig de Llorenç Serra i que properament tindrà continuïtat fins a connectar amb la veïna ciutat de Badalona.

La xarxa Bicivia inclou el conjunt de vies ciclables que permeten connectar a nivell de mobilitat ciclista els diferents municipis que integren l'Àrea Metropolitana de Barcelona de manera còmoda, segura i a una velocitat competitiva per a la bici davant de la del vehicle privat.

especial Salzereda

A la Salzereda s'instal·la un nou enllumenat més eficient, més ecològic i de menor consum

Santa Coloma de Gramenet, amb una població d'uns 120.000 habitants i 7,1 km² de superfície té uns 120 punts de connexió amb les companyies elèctriques per a l'atenció del servei d'enllumenat exterior i un total aproximat de 9.000 punts de llum (làmpades) que funcionen 4.300 hores a l'any. Les instal·lacions d'enllumenat públic formen part de les infraestructures bàsiques de la ciutat i la seva renovació va lligada a la regeneració urbanística.

► L'enllumenat és un servei essencial per a la ciutadania i té la finalitat de proporcionar la màxima visibilitat per al normal funcionament de les activitats, per a garantir la seguretat i el confort ciutadà. Aquest servei s'ha de fer amb la màxima eficàcia i eficiència possible, sent respectuosos amb el medi natural que l'envolta.

En aquest sentit, els criteris de renovació de l'enllumenat públic de la Salzereda tenen en compte el compliment de la normativa d'enllumenat exterior, en funció del trànsit, tant de vehicles com de persones. Com a requisit addicional s'han establert nivells específics per a les voreres, no d'obligat compliment amb la normativa vigent, per augmentar la seguretat ciutadana i establir un major confort visual per als vianants, fent la ciutat més agradable pel desenvolupament de les activitats quan es fa fosc.

Com a norma general, per a reformes i noves urbanitzacions com la del passeig de la Salzereda s'ha establert una tipologia de llum blanca càlida i amb una alta eficiència energètica, exceptuant les zones més properes a la Serralada de Marina i a la llera del riu Besòs, en què s'ha establert un tipus de llum una mica menys eficient, però més respectuosa amb l'activitat nocturna dels éssers vius que habiten aquests parcs naturals.

RENOVACIÓ TOTAL DELS PUNTS DE LLUM

L'actuació prevista per al nou passeig de la Salzereda contempla la renovació total de la instal·lació d'enllumenat existent, amb 155 nous punts de llum que incorporaran tecnologia LED.

El nou enllumenat, que complirà els criteris d'eficiència energètica, gestió

intel·ligent i salut i qualitat ambiental, incorporarà també aspectes com la igualtat de gènere, dissenyant espais nocturns amb una millor uniformitat lumínica i IRC (índex de reproducció cromàtica, capacitat de la llum artificial de reproduir els colors respecte a la llum natural), que donarà com a resultat espais públics més segurs i amb un major confort visual durant la nit.

Durant les obres hi haurà restriccions temporals al trànsit i afectació a la circulació de vehicles

► Les obres comportaran restriccions de circulació en l'àmbit de l'obra, des del passeig de Llorenç Serra fins al carrer de Mn. Jacint Verdaguer.

En la primera fase, **fins al gener de 2020**, es mantindrà la circulació de vehicles per la calçada actual i es prohibirà l'estacionament.

Des del gener de 2020 fins al setembre de 2020, la circulació de vehicles quedarà reduïda a un únic sentit de circulació en sentit Sant Adrià, que anirà per l'actual carril de serveis del passeig de la Salzereda.

Un cop enllestides les feines de la nova calçada, la circulació de dos sentits quedarà restablerta.

Quedarà afectada la **línia de bus B-14**, també des del gener fins al setembre de 2020. En sentit Montcada, el recorregut alternatiu serà per la rotonda de Can Peixauet, carrer de Mn. Jacint Verdaguer, carrer de Sant Joaquim, carrer de Pompeu Fabra (que canviarà de sentit entre la Salzereda i el carrer de Sant Joaquim) i passeig de la Salzereda. En sentit Sant Adrià, el recorregut alternatiu serà per l'avinguda de Santa Coloma.

ESTACIONAMENT ALTERNATIU

Com a conseqüència de les obres d'urbanització, entre els carrers de Pompeu Fabra i de Mn. Jacint Verdaguer, que implicaran l'anul·lació de l'estacionament en superfície en aquest tram d'obres, s'han habilitat per part de l'Ajuntament i de manera provisional, durant tot el període de durada de l'execució d'aquestes obres, **dues zones d'aparcament**.

Per una banda, **s'ha habilitat com a estacionament lliure la zona blava del passeig de Llorenç Serra –Salzereda i carrer de Lluís Companys** (entorn Jutjats), que deixarà de funcionar com a estacionament regulat mentre durin els treballs.

També, s'han habilitat **dos cordons en els quals està permès l'estacionament en horari nocturn (de 22 a 7 hores)**: primer, al marge dret del tram de l'avinguda de Santa Coloma, entre el carrer de Mn. Jacint Verdaguer i l'avinguda de Can Peixauet (carril bus), i segon, al marge esquerre de l'avinguda de Can Peixauet (sentit de circulació Badalona), entre la Salzereda i avinguda de la Generalitat.

Un cop enllestida la nova calçada i els dos nous carrils d'estacionament en cordó, es retornarà l'estacionament al passeig de la Salzereda.

El mobiliario de hostelería se escogerá con las personas que regentan los establecimientos

El tipo de mobiliario exterior de hostelería que tendrá la Salzereda será acordado con las personas que regentan los establecimientos del propio paseo. El Ayuntamiento presentará propuestas para facilitar la elección de los elementos que se pueden considerar idóneos para la ciudadanía y el entorno por su calidad o prestaciones, siempre teniendo en cuenta que la Salzereda es también una importante fachada de nuestra ciudad.

A lo largo del mes de febrero, se convocará a las personas restauradoras de la zona para crear un grupo de trabajo mixto en el que se decidirán los elementos exteriores (parasoles, terrazas, etc...) que formarán parte de sus negocios.

L'Ajuntament ha habilitat uns telèfons d'atenció a la ciutadania per poder realitzar consultes, suggeriments i rebre informació sobre tot el que afecti a les obres del passeig de la Salzereda:

93 462 40 37 / 93 462 24 05
De dilluns a divendres, de 9 a 13 h